

สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา*
PROBLEMS IN THE MANAGEMENT OF TEACHING AND LEARNING IN
THE MASTER OF EDUCATION PROGRAM IN EDUCATIONAL
ADMINISTRATION, NAKHON RATCHASIMA COLLEGE

วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม¹, สุวิจักขณ์ มั่นสารนียธธรรม², วศิน สอนโพธิ์³ และ ประยงค์ แก่นลา⁴

Wiralpat Wongwatkasem¹, Suvijuk Mansaraneeyatham², Wasin Sonpo³ and Prayong keanla⁴

¹⁻⁴วิทยาลัยนครราชสีมา

¹⁻⁴Nakhon Ratchasima College, Thailand

Corresponding Author's Email: wiralpat@nmc.ac.th

วันที่รับบทความ : 8 เมษายน 2569; วันที่แก้ไขบทความ 21 เมษายน 2569; วันที่ตอบรับบทความ : 23 เมษายน 2569

Received 8 April 2026; Revised 21 April 2026; Accepted 23 April 2026

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา และ 2) ศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 186 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มอย่างง่าย

Citation:

* วิรลพัชร วงศ์วัฒน์เกษม, สุวิจักขณ์ มั่นสารนียธธรรม, วศิน สอนโพธิ์ และ ประยงค์ แก่นลา. (2569). สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา.

วารสารสหศาสตร์การพัฒนาลังคม, 4(2), 769-780.

Wiralpat Wongwatkasem, Suvijuk Mansaraneeyatham, Wasin Sonpo and Prayong keanla. (2026). Problems In The Management Of Teaching And Learning In The Master Of Education Program In Educational Administration, Nakhon Ratchasima College. Journal of Interdisciplinary Social Development, 4(2), 769-780.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม มีค่าความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96 วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า

1. ระดับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง
2. แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อและเทคโนโลยี และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล

คำสำคัญ: การบริหารการศึกษา, สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน, หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

Abstract

This research aimed to 1) study the level of problems in teaching and learning management of the Master of Education program in Educational Administration at Nakhon Ratchasima College, and 2) study guidelines for developing teaching and learning management of the Master of Education program in Educational Administration at Nakhon Ratchasima College. The sample group for this research consisted of 186 graduate students in the Master of Education program in Educational Administration at Nakhon Ratchasima College, currently studying in the 2025 academic year. The sample size was determined using the Krejcie and Morgan table and simple random sampling. The instrument used was a questionnaire with a content validity coefficient between 0.80-1.00 and a reliability coefficient of .96. Data was analyzed using statistical software. The statistical methods used for analysis included frequency, percentage, mean, and standard deviation, as well as descriptive analysis.

The research findings showed that:

1. The overall level of problems in teaching and learning management of the Master of Education program in Educational Administration at Nakhon Ratchasima College was moderate.

2. Guidelines for developing teaching and learning management of the Master of Education program in Educational Administration were identified. Nakhon Ratchasima College comprises four areas: 1) Curriculum, 2) Learning Management, 3) Media and Technology, and 4) Measurement and Evaluation.

Keywords: Educational Administration, Instructional Management Problems, Master of Education Program

บทนำ

การจัดการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาในสาขาการบริหารการศึกษา มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการบริหารจัดการ การศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในศตวรรษที่ 21 อย่างไรก็ตาม การจัดการเรียนการสอนในระดับดังกล่าวยังคงเผชิญกับความท้าทายหลายประการ ทั้งด้านหลักสูตร กระบวนการจัดการเรียนรู้ และการพัฒนา ผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับบริบทจริง ส่งผลให้สถาบันอุดมศึกษาจำเป็นต้องปรับตัว และพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

จากการศึกษาที่เกี่ยวข้องพบว่า ปัญหาการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษามักเกิดขึ้นในหลายมิติ เช่น ด้านการเตรียมการสอน ด้านสื่อและเทคโนโลยี ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งล้วนเป็นองค์ประกอบสำคัญของการบริหาร วิชาการ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการขาดแคลนทรัพยากรหรือการใช้เทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสม อาจ ส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Hoy & Miskel, 2013)

นอกจากนี้ งานวิจัยหลายชิ้นยังสะท้อนให้เห็นว่า ปัญหาด้านบุคลากร งบประมาณ และโครงสร้างการบริหาร เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน

เช่น การมีภาระงานที่มากเกินไป การขาดแคลนอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน รวมถึงข้อจำกัดด้านทรัพยากรและงบประมาณ ซึ่งส่งผลให้การดำเนินการจัดการเรียนรู้ขาดความต่อเนื่องและประสิทธิภาพ (Bush, 2011)

สำหรับหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ซึ่งมีพันธกิจในการผลิตผู้บริหารทางการศึกษาให้มีคุณภาพ การศึกษาสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพื่อให้ทราบถึงข้อจำกัด จุดอ่อน และความต้องการพัฒนาในด้านต่าง ๆ อันจะนำไปสู่การปรับปรุงหลักสูตร กระบวนการเรียนการสอน และการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ตลอดจนสามารถตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและสังคมได้อย่างแท้จริง ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการยกระดับคุณภาพการศึกษาของประเทศในระยะยาว (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2561)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา
2. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา

การทบทวนวรรณกรรม

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนพบว่าองค์ประกอบสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของการจัดการศึกษาในระดับบัณฑิตศึกษาประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล ซึ่งแต่ละด้านมีความเชื่อมโยงกันอย่างเป็นระบบและมีผลต่อประสิทธิภาพของการพัฒนาผู้เรียนโดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งหลักสูตรซึ่งถือเป็นกรอบสำคัญในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายของการจัดการศึกษา หากหลักสูตรขาดความทันสมัยหรือไม่สอดคล้องกับบริบทของสังคมและความต้องการของผู้เรียน ย่อมส่งผลให้การจัดการเรียนการสอนไม่สามารถบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ได้ (วิชัย วงษ์ใหญ่, 2554; สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2563)

ในด้านการจัดการเรียนรู้ พบว่าแนวโน้มการจัดการศึกษาในปัจจุบันมุ่งเน้นการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของผู้เรียนผ่านกระบวนการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) อย่างไรก็ตาม ผู้สอนจำนวนไม่น้อยยังประสบปัญหาในการออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาและบริบทของผู้เรียน รวมถึงข้อจำกัดด้านเวลาและภาระงาน ส่งผลให้การจัดการเรียนรู้อย่างไม่สามารถพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแก้ปัญหาของผู้เรียนได้อย่างเต็มศักยภาพ (นทลี พรธาดาวิทย์, 2561)

สำหรับด้านสื่อและเทคโนโลยี แม้ว่าจะมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ในยุคดิจิทัล แต่ยังคงพบข้อจำกัดหลายประการ เช่น ความไม่พร้อมของโครงสร้างพื้นฐาน การเข้าถึงอุปกรณ์และระบบเครือข่าย รวมถึงทักษะของผู้สอนในการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งส่งผลให้การนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนยังไม่สามารถสร้างผลลัพธ์ได้อย่างเต็มที่ (Hanafi & Samsudin, 2012)

ในด้านการวัดและประเมินผล พบว่ายังมีปัญหาเกี่ยวกับการใช้วิธีการประเมินที่ไม่หลากหลายและไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ โดยมักเน้นการประเมินด้านความรู้มากกว่าทักษะและคุณลักษณะ อีกทั้งยังขาดการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) ที่มีคุณภาพแก่ผู้เรียน ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนในระยะยาว (พัฒนา อิตีเสรี, 2522) ดังนั้น การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบ ครอบคลุมทุกองค์ประกอบ และสอดคล้องกับบริบทของหลักสูตร เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า สภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนในระดับบัณฑิตศึกษาเกิดขึ้นใน 4 ด้านสำคัญ ได้แก่ หลักสูตร การจัดการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี และการวัดและประเมินผล โดยปัญหาหลักคือความไม่สอดคล้องของหลักสูตรกับบริบทปัจจุบัน การจัดการเรียนรู้ที่ยังไม่เน้นผู้เรียนอย่างแท้จริง การใช้เทคโนโลยีที่ยังไม่เต็มศักยภาพ และการประเมินผลที่ไม่ครอบคลุมทุกมิติของผู้เรียน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องพัฒนาการจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพของผู้เรียนและประสิทธิภาพของหลักสูตรให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในยุคปัจจุบัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยตามขั้นตอนดังนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 360 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมาที่กำลังศึกษาอยู่ในปีการศึกษา 2568 จำนวนทั้งสิ้น 186 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และการสุ่มอย่างง่าย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ และตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของ Likert ครอบคลุมด้านหลักสูตรด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล

การสร้างเครื่องมือและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากนั้นกำหนดกรอบแนวคิดและนิยามตัวแปร ก่อนสร้างข้อคำถามให้ครอบคลุมเนื้อหา นำแบบสอบถามเสนอผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 5 คน เพื่อตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าระหว่าง 0.80–1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับกลุ่มที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ซึ่งได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .96

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยขอหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมาเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูล

2. แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่างและรวบรวมกลับคืนด้วยตนเองหรือผ่านช่องทางออนไลน์ ได้ครบทุกฉบับคิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

เมื่อได้รับแบบสอบถามครบถ้วนแล้ว นำข้อมูลมาตรวจสอบความสมบูรณ์และวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาระดับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ดังตารางที่ 1

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ด้านหลักสูตร	2.41	1.27	น้อย
2	ด้านการจัดการเรียนรู้	2.65	1.28	ปานกลาง
3	ด้านสื่อและเทคโนโลยี	2.59	1.46	ปานกลาง
4	ด้านการวัดและประเมินผล	2.53	1.28	ปานกลาง
ภาพรวม		2.54	1.17	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ระดับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.54$, S.D.=1.17) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.65$, S.D.=1.28) รองลงมาคือ ด้านสื่อและเทคโนโลยีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.59$, S.D.=1.46) และด้านการวัดและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.53$, S.D.=1.28) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านหลักสูตร ($\bar{X}=2.41$, S.D.=1.27)

2. ผลการศึกษาแนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ดังตารางที่ 2

รายการ	สภาพปัญหา
1. ด้านหลักสูตร	จากความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูล พบว่า หลักสูตรโดยภาพรวมมีความเหมาะสมและมีความยืดหยุ่นในระดับหนึ่ง แต่ยังมีประเด็นที่ควรพัฒนาให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทปัจจุบันมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะการบูรณาการทักษะด้านดิจิทัล ภาวะผู้นำในยุคดิจิทัล และการประยุกต์ใช้ปัญญาประดิษฐ์ (AI) ในการบริหารการศึกษา นอกจากนี้ยังพบปัญหาในด้านการประสานงานและการจัดระบบภายในหลักสูตรที่อาจเกิดความคลาดเคลื่อนในบางครั้ง ดังนั้น แนวทางพัฒนาควรมุ่งเน้นการปรับปรุงหลักสูตรให้ทันสมัย เชื่อมโยงกับบริบทสถานศึกษา และเพิ่มรายวิชาที่ส่งเสริมทักษะการปฏิบัติจริง
2. ด้านการจัดการเรียนรู้	พบว่าการจัดการเรียนการสอนมีความหลากหลายและมีการนำรูปแบบออนไลน์มาใช้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งช่วยอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดในเรื่องภาระงานที่มากเกินไปในช่วงเวลา การมอบหมายงานที่ซ้ำซ้อนระหว่างรายวิชา และข้อจำกัดของการเรียนออนไลน์ที่ทำให้ผู้เรียนบางส่วนตามเนื้อหาไม่ทัน แนวทางพัฒนาควรเน้นการจัดการเรียนรู้เชิงรุก เช่น การใช้กรณีศึกษา การเรียนรู้จากสถานการณ์จริง และการลดภาระงานที่ไม่จำเป็น เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. ด้านสื่อและเทคโนโลยี	ผู้ให้ข้อมูลส่วนใหญ่เห็นว่ามี การใช้สื่อและเทคโนโลยีในการจัดการเรียนการสอนในระดับที่เหมาะสมและหลากหลาย แต่ยังคงพบปัญหาเกี่ยวกับความไม่เสถียรของสัญญาณอินเทอร์เน็ต และทักษะการใช้เทคโนโลยีของผู้สอนและ

	ผู้เรียนที่ยังไม่เพียงพอในบางกรณี รวมถึงความต้องการระบบสนับสนุนการเรียนรู้ เช่น Google Classroom เพื่อใช้จัดการเนื้อหาและส่งงาน แนวทางพัฒนาควรมุ่งเน้นการพัฒนาทักษะดิจิทัลของผู้สอนและผู้เรียน การจัดหาสื่อและอุปกรณ์ที่เพียงพอ และการพัฒนาระบบสนับสนุนการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพและเข้าถึงได้ง่าย
4. ด้านการวัดและประเมินผล	พบว่า การวัดและประเมินผลโดยภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม มีการใช้วิธีการประเมินที่หลากหลาย เช่น การประเมินตามสภาพจริง การสะท้อนผลการเรียนรู้ และการใช้ผลงานเป็นฐาน อย่างไรก็ตาม ยังมีข้อจำกัดในเรื่องการสื่อสารผลการเรียนให้ผู้เรียนทราบอย่างต่อเนื่อง ความชัดเจนของเกณฑ์การประเมิน และความรวดเร็วในการประกาศผล แนวทางพัฒนาควรเน้นการกำหนดเกณฑ์การประเมินที่ชัดเจน โปร่งใส แจ้งผลการเรียนทุกภาคเรียน และพัฒนาระบบการตรวจสอบผลการเรียนให้มีความรวดเร็ว รวมถึงการให้ข้อมูลย้อนกลับ (Feedback) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาของผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่า แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ควรดำเนินการพัฒนาอย่างเป็นระบบและครอบคลุมองค์ประกอบสำคัญ 4 ด้าน ได้แก่ ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนรู้ ด้านสื่อและเทคโนโลยี และด้านการวัดและประเมินผล โดยแต่ละด้านมีความเชื่อมโยงและส่งเสริมซึ่งกันและกันในการยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษา ทั้งนี้ การพัฒนาหลักสูตรควรมุ่งเน้นความทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทของสังคม การจัดการเรียนรู้ควรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและส่งเสริมการปฏิบัติจริง การใช้สื่อและเทคโนโลยีควรมีความเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และการวัดและประเมินผลควรมีความหลากหลาย โปร่งใส และสะท้อนศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง เพื่อให้สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของสังคมในยุคปัจจุบันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

อภิปรายผล

1. ระดับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการดำเนินการจัดการเรียนการสอนยังมีข้อจำกัดในบางด้าน เช่น ความสอดคล้องของหลักสูตรกับบริบทปัจจุบัน การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ยังไม่หลากหลาย การใช้สื่อและเทคโนโลยีที่ยังไม่เต็มศักยภาพ รวมถึงการวัดและประเมินผลที่ยังไม่ครอบคลุมทุกมิติของผู้เรียน ส่งผลให้ภาพรวมของปัญหายังคงอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ Hoy และ Miskel (2013) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง Educational administration: Theory, research, and practice ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยด้านการบริหารหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ และการประเมินผล ล้วนส่งผลต่อประสิทธิภาพของการจัดการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ Bush (2011) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง Theories of educational leadership and management ผลการวิจัยพบว่า ข้อจำกัดด้านการบริหารจัดการและทรัพยากรเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้การจัดการศึกษายังไม่บรรลุผลอย่างเต็มที่

2. แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อและเทคโนโลยี และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล ทั้งนี้ อาจเนื่องจากการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนจำเป็นต้องดำเนินการอย่างเป็นระบบและครอบคลุมทุกองค์ประกอบของการบริหารวิชาการ เพื่อให้สามารถยกระดับคุณภาพของผู้เรียนได้อย่างรอบด้าน โดยเฉพาะการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ การใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพ และการประเมินผลที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การเรียนรู้ สอดคล้องกับงานวิจัยของกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม (2565) ได้ศึกษาเรื่อง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565 ผลการศึกษา พบว่า การพัฒนาการจัดการเรียนการสอนควรครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของผู้เรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของศิรินาฏ เจาะจง และ จิตติมา วรณศรี (2566) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การจัดการเรียนรู้เชิงรุกเพื่อพัฒนาทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 ผลการวิจัยพบว่า การจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญและใช้วิธีการที่หลากหลาย สามารถพัฒนาศักยภาพของผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ผู้วิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) ระดับสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา โดยภาพรวมน้อยในระดับปานกลาง และ 2) แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา วิทยาลัยนครราชสีมา ประกอบด้วย 4 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนรู้ 3) ด้านสื่อและเทคโนโลยี และ 4) ด้านการวัดและประเมินผล สำหรับข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1) ควรนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร โดยเฉพาะในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนรู้ สื่อและเทคโนโลยี และการวัดและประเมินผล เพื่อแก้ไขปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น 2) ควรส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพอาจารย์ผู้สอนให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และสามารถใช้สื่อและเทคโนโลยีได้อย่างเหมาะสม รวมถึงพัฒนาระบบการวัดและประเมินผลให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร และข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1) ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อสภาพปัญหาการจัดการเรียนการสอน เช่น ปัจจัยด้านผู้สอน ผู้เรียน และทรัพยากรทางการศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกสำหรับการพัฒนา 2) ควรดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพเพิ่มเติม เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกหรือการสนทนากลุ่ม เพื่อให้ได้แนวทางในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของหลักสูตรมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม. (2565). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2565. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
- นนท์ พิธาดาวิชย์. (2561). การจัดการเรียนรู้แบบ Active learning. ทริปปัลด์เอ็ดดูเคชั่น. พัฒนา. อติเสรี. (2522). การวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ไทยวัฒนาพานิช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2554). การพัฒนาหลักสูตรระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: อาร์แอนด์ ปรีนธ์.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2561). แผนพัฒนาการอุดมศึกษา ระยะยาว 20 ปี
(พ.ศ. 2561–2580). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2563). แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2560–2579.
กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.

Bush, T. (2011). Theories of educational leadership and management. (4th ed.).
Sage.

Hanafi, H. F., & Samsudin, K. (2012). Mobile learning environment system (MLES):
The case of Android-based learning application on undergraduates’
learning. International Journal of Advanced Computer Science and
Applications, 3(3), 63–66.

Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (2013). Educational administration: Theory, research,
and practice. (9th ed.). McGraw-Hill.